

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 21 (1).

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1 OKTOBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 16125

Mix & Genest Aktiengesellschaft, Berlin-Schöneberg, Nemačka.

Uredaj sa dva na istoj osovini nalazeća se obrtna birača koji se mogu podešavati nezavisno jedan od drugog.

Prijava od 17 juna 1937.

Važi od 1 januara 1940.

Naznačeno pravo prvenstva od 19 juna 1936 (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na takve uređaje birača, kod kojih se na istoj osovini nalaze dva obrtna birača, koji se mogu podešavati nezavisno jedan od drugoga i od kojih jedan služi kao birač sa četkama za drugi.

Po pronalasku je ovim biračima zajednički jedan magnet, koji po podešavanju oba birača, koje se izvodi potpuno ili delimično bez dodira, njihove četke pritiskuje na kontakte, na koje su ovi podešeni.

Jedan primer izvođenja pronalaska je opisan u sledećem:

Sl. 1 pokazuje izgled odozgo jednog uređaja pokazanog radi primera, sl. 2 pokazuje izgled ovoga sa strane. Sl. 3 i 4 pokazuju dva detalja.

U kutiji 1 su na jednoj zajedničkoj osovini 2 postavljeni birači sa četkama ili „desetični birač“ 3 i „jedinični birač“ 4. Oba su birača odvojeno pokretna i imaju zasebne pogonske sisteme, naime 5 za desetični birač i 6 za jedinični birač. Birači su, kao što se može videti iz sl. 2, izvedeni kao tako zvani „indirektni birači“, t. j. pri privlačenju kotve pada potiskujući zapirač u najbliži sledeći zubac zupčanika. Pri padanju kotve se po tome uz dejstvo povratne opruge uključni sistem dalje kreće za jedan stupanj.

Grupe uključnih krakova su tako izvedene, da četke, preko kojih teku gvorone veze, za vreme obrtanja birača ne dodiruju: kontaktne lamele. Samo četke za ispitujuće žile i za ciljeve uključivanja, n. pr.

za povratni tok birača u nulti položaj, klize uvek po lamenama. Ovim se postiže znatno smanjenje potrebe za snagom za pogonski magnet, pošto su sile trenja koje treba da se savladaju manje. Kao što je pokazano za jedinični birač 4, uvek klizeće i odignute četke su složene svaká za sebe, i to tako, da uvek klizeće četke budu smeštene u blizini pogona, da bi se tako smanjila opasnost obrtnog pomeranja (uvijanja) grupe uključnih krakova.

Po podešavanju oba birača govornih žila pritiskuju pomoću njima zajedničkog magneta 7. Kotva 8 ovoga magneta zahvata radi ovoga u brojčani doboš 9 birača sa četkama i prevlači ovaj birač udesno. Pošto se oba birača sutiču svojim osovinama, to se jedinični birač isto tako potiskuje udesno. Zapiruća poluga 10 zapada u udubljenje na osovini desetičnog birača i zaprečuje ovim oba birača u pritisnutom radnom položaju. I kotva 8 magneta 7 se mehanički održava u radnom položaju, tako, da njome u dejstvo stavljeni kotvini kontakti ostaju preključeni. Zapiruća poluga stavlja u dejstvo jednovremeno kontakt 27, koji na primer može biti upotrebljen za prekidanje kola struje pritiskujućeg magneta.

Zapiruća poluga 10 leži svojim nastavkom 11 preko kotve 12 desetičnog magneta. Pri odapinjanju se najpre, u datom slučaju kratkovremeno, nadražuje desetični magnet 5. Ovim se zapiruća poluga izvodi iz udubljenja tako, da se osovine oba birača

ča pod elastičnim pritiskom uključnih krakova vraćaju u normalni položaj. Po tome mogu ova birača da se u poznatom rasporedu, n. pr. pomoću putanje za kretanje na nulu, vratiti u miran položaj.

Sl. 3 pokazuje u celini presovanu grupu uključnih krakova desetičnog birača u preseku. Na kakvoj cevi 13 se uključni kraci 14 drže pomoću presovane mase 15. Cev 13 je na obe strane snabdevena unutrašnjom zavrtanjskom lozom. Levo je ušrafijen zupčanik 16, koji je osiguran pomoću čivija 17 protiv obrtnog pomeranja. Na drugoj je strani postavljen zupčani doboš 9 koji se drži pomoću navrtke 18. Unutrašnje površine zupčanika 16 i navrtke 18 služe kao gazišne površine na nepomičnoj osovini.

Jedinični birač 4 je u suštini graden isto tako, samo je odgovarajući uređaju pogona promjenjen levo i desno. Oba brojčana doboša 9, 19 se dakle nalaze jedan posred drugog. Jedan otvor 20 koji obuhvata preko ova omogućuje prema sl. 4 da se očita podešenost birača.

Za dovode struje ka upljučnim magnetima i od ovih upravljanim kontaktima je predviđena uključna letva 21, koja nosi uključne opruge 22. Ove uključne opruge daju pri umeštanju birača kontakt sa uključnim noževima 23, koji se zajedno utiskuju u višestruko kontaktno polje. U višestrukom kontaktnom polju su zajedno upresovane i opruge 24 za dovod struje, t. j. opruge za dovod struje ka samim uključnim kracima.

Da bi se umeštanje birača olakšalo, opruge 24, kao što je pokazano kod 25, su tako izvedene, da se potpomaže zahvatanje na odgovarajućem uključnom kraku. Dalje je biračovo telo 1 tako izvedeno, da se ono

na površini 26 vodi već pre zahvatanja uključnih krakova.

Patentni zahtevi:

1. Uredaj za dva na istoj osovini nalazeći se obrtna birača koji se mogu nezavisno jedan od drugoga podešavati, od kojih jedan drugome služi kao birač sa četkama, naznačen jednim magnetom koji je zajednički za ova birača, i koji po podešavanju ova birača, koje se izvodi potpuno ili delimično bez dodira, pritisnuće njihove četke na odgovarajuće kontakte.

2. Uredaj po zahtevu 1, naznačen time, što se pritišnute četke nezavisno od stanja nadražaja magneta za pritiskivanje mehanički zaključavaju i pomoću uticanja na obrtni magnet jednoga od ova birača ponovo oslobadaju.

3. Uredaj po zahtevu 2, naznačen time, što se kod odapinjanja uređaja birača najpre utiče na onaj obrtni magnet, koji može otključati četke.

4. Uredaj po zahtevu 3, naročito za birače bez mirnog položaja, naznačen time, što obrtni magnet, koji može izvoditi otključavanje, pri prekidu veze dobija impuls struje.

5. Uredaj po zahtevu 2 do 4, naznačen time, što je poluga koja izvodi zaključavanje četaka postavljena na istoj osovini kao i kotva onog obrtnog magneta, koji oslobođava zaključane četke.

6. Uredaj po zahtevu 5, naznačen time, što poluga za zaključavanje pri svome zapadanju u aktivni položaj isključuje pritisujući magnet.

7. Uredaj po zahtevu 3, naznačen time, što se pri odapinjanju biračkog uređaja utiče kako na otključavajući obrtni magnet, tako i na magnet za pritiskanje četaka.

